ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **1. brněnská investiční, a. s.,** se sídlem Štefánikova 7, Brno, zast. JUDr. Milanem Zábržem, advokátem se sídlem Veveří 57, Brno, proti žalovanému: **Úřad městské části města Brna, Brno – střed,** se sídlem Dominikánská 2, Brno, zast. JUDr. Milanem Švejdou, Ph.D., advokátem se sídlem Marie Steyskalové 686/38, Brno, na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 10. 2017, č. j. 31 A 105/2017 - 105,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25. 10. 2017, č. j. 31 A 105/2017 - 105, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě napadá žalovaný jako stěžovatel shora označený rozsudek krajského soudu, jímž byl za nezákonný označen jeho zásah spočívající *„v odstranění staveb umístěných na pozemcích parc. č. 160/2 a parc. č. 160/3, vše v k ú. Město Brno, provedený ve dnech 26. 11. 2016 a 27. 11. 2016“*.

[2] Žaloba stála na tvrzení, že žalovaný vyzval žalobkyni výzvou ze dne 9. 11. 2016 k odstranění dočasných staveb a navzdory jejímu vyjádření započal dne 26. 11. 2016 s odstraňováním prodejních stánků, což přerušil po zásahu Policie ČR, ovšem následující den došlo k úplnému odstranění. Žalobkyně stavby v „tržnici Pohořelec“ získala v dobré víře na základě kupní smlouvy z roku 2000, svědčilo jí vlastnické právo zapsané v katastru

nemovitostí i právo užívací. Existující kolaudační a jiná správní rozhodnutí byla v té době pravomocná a již nenapadnutelná. O další existenci staveb měl rozhodovat stavební úřad, který tak až do podání žaloby neučinil, neboť vyčkával rozhodnutí soudu ve sporu o existenci právního vztahu k předmětným pozemkům, přičemž jiná žaloba Statutárního města Brno proti žalobkyni o vyklizení pozemků byla soudem zamítnuta. Stavební úřad rovněž zohlednil existenci neskončeného dědického řízení. Žalobkyně požadovala vyslovení, že výzva i odstranění staveb jsou nezákonným zásahem. Krajský soud usnesením ze dne 11. 4. 2017 vyloučil žalobu požadující deklaraci odstranění staveb za nezákonný zásah k samostatnému řízení.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku vyslovil, že pro rozhodnutí v této věci je podstatné, že svým předchozím rozsudkem sp. zn. 31 A 2/2017 označil výzvu k odstranění předmětných staveb ze dne 9. 11. 2016 za nezákonnou. Z tohoto předchozího rozsudku obsáhle citoval podstatné skutečnosti, jimiž je doložení kolaudace stánků jako dočasných staveb v letech 1994 a 1997, povolení předsunutého prodeje v roce 2000, existence žádosti o prodloužení termínu existence staveb v roce 2009, zahájení řízení o této žádosti stavebním úřadem a opakované přerušení tohoto řízení, přičemž k poslednímu došlo v roce 2016. Na základě těchto konkrétně specifikovaných skutečností krajský soud uzavřel v odst. [35] odůvodnění napadeného rozsudku, že k odstranění staveb mohlo dojít jen v důsledku negativního rozhodnutí o žádosti žalobkyně a vydání rozhodnutí o odstranění staveb, a že proto v daném případě byly stavby jednoznačně odstraněny v rozporu se stavebním zákonem. Dále krajský soud s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2014, č. j. 5 As 88/2013 – 60, konstatoval, že je zcela nepodstatné, že se jedná o místní komunikaci; podstatné je, že žalobkyně provozovala svou činnost na místě k tomu určeném a na základě řádného povolení a kolaudace, přičemž zde probíhalo neskončené řízení, které mělo pro věc význam. Veškerá povolení jsou v materiální právní moci, nebyla zpochybněna ani napadena řádnými či mimořádnými opravnými prostředky. Podle krajského soudu byla komunikace určena k jinému než obvyklému účelu užívání, a to k provozování tržnice, a tedy i k prodeji zboží ve stáncích. Povolení užívání komunikace k takovému účelu je totiž nezbytným předpokladem pro vydání stavebního povolení. Provozování povolené činnosti je pak třeba vztáhnout i na nájemce staveb. Krajský soud zdůraznil, že tržnice byla v daném místě provozována 15 let, než se z plochy rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 14. 6. 2010 stala místní komunikace. Krajský soud označil za nepřípustné, aby takovým postupem bylo dosaženo odstranění nepohodlné stavby jen proto, že daný způsob prodeje není v centru města žádoucí. Za zcela nepřijatelné pak označil, že se jednalo o krok politicky motivovaný. Závěrem krajský soud znovu zopakoval, že nebyla-li zákonná výzva k odstranění staveb, pak z povahy akcesority jednání musí být nezákonné i samotné odstranění staveb. Proto deklaroval nezákonnost zásahu.

II. Kasační stížnost žalovaného a vyjádření žalobkyně i žalovaného

II.1. Kasační stížnost žalovaného

[4] Stěžovatel kasační stížnost podanou proti rozsudku krajského soudu opírá o kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), a d) zákona č 150/2012 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítá tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní

otázky soudem a nepřezkoumatelnost rozsudku spočívající v jeho nesrozumitelnosti či nedostatku jeho odůvodnění, popřípadě v jiné vadě řízení schopné ovlivnit zákonnost rozsudku.

[5] Stěžovatel předně označuje napadený rozsudek za nepatřičně expresivní akt soudní moci, neboť soud se v něm uchýlil k argumentaci, jíž hodnotil stěžovatelovo zákonné jednání srovnatelně se znárodňováním, kolektivizací či jinými nedemokratickými projevy zvůle státu. Již tuto argumentaci stěžovatel považuje za protiprávní. Stěžovatel v postavení speciálního silničního správního orgánu přitom pouze důsledně aplikoval § 25 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích"), přičemž krajský soud výklad tohoto ustanovení hrubě jednostranně zkreslil ve prospěch žalobkyně.

[6] Nezákonnost rozsudku stěžovatel spatřuje v nesprávném právním posouzení. Krajský soud na věc nesprávně aplikoval předpisy stavebního práva, ač měl vycházet ze zákona o pozemních komunikacích. Krajský soud v odst. [35] rozsudku výslovně uzavírá, že došlo k odstranění staveb v rozporu se stavebním zákonem. Přesto, že krajský soud vzal v úvahu i § 25 zákona o pozemních komunikacích, nesprávně jej vyložil. Stěžovatel vydáním výzvy nemohl jít proti smyslu zákona, jestliže ten jednoznačně stanoví, že k užívání komunikací jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než k němuž jsou určeny („zvláštní užívání"), je třeba povolení silničního správního úřadu. O takové povolení však žalobkyně nikdy ani nežádala, tedy nemohlo být ani vydáno. Zákon tedy přesně a jednoznačně vyjádřil záměr, jak mají být uspořádány vztahy při užívání komunikací. Pokud by stačilo povolení podle stavebního zákona, směřovala by tak i právní úprava. Krajský soud mísí působnost stěžovatele na různých úsecích veřejné správy. Krajský soud ovšem presumoval stěžovatelův souhlas k užívání komunikace z toho, že žalobkyně měla povolenou a zkolaudovanou dočasnou stavbu. Vyložení kladného rozhodnutí stavebního úřadu jako presumpci povolení ke zvláštnímu užívání komunikace považuje stěžovatel za výkladový exces; k tomu poukazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 311/2016 – 84, bod [22], posuzující vztah územního souhlasu a povolení silničního správního úřadu. Stěžovatel rovněž zdůrazňuje, že dočasná stavba byla povolena do 31. 12. 2008 a k tomuto datu skončila žalobkyni její nájemní práva. Za zcela lichý proto považuje argument krajského soudu o oprávněném provozování staveb vlastníkem licence, a tím i o předpokladu souhlasu s užíváním komunikace.

[7] Krajský soud odsuzuje stěžovatelův postup při zařazení plochy do místních komunikací a kreativně jej spojuje s odstraněním stavby, k němuž ovšem došlo po šesti letech. Rozhodnutí o zařazení pozemků do místních komunikací bylo vydáno v souvislosti s rozhodováním o desítkách jiných pozemků, a to dokonce jen pro posílení právní jistoty, neboť zařazované komunikace byly historicky místními komunikacemi. To bylo také předmětem rozhodnutí téhož krajského soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 31 A 74/2013 – 61. Žalobkyně totiž zmeškala lhůtu k podání žaloby proti příslušnému správnímu rozhodnutí; přitom právě v souvislosti s odmítnutím její žaloby si mohla uvědomit nezbytnost úředního povolení k užívání komunikace.

[8] Pokud krajský soud hodnotil existenci tohoto druhu staveb v centru města jako nežádoucí, nejednalo se o důvod, který vedl k jejich odstranění; stěžejním důvodem

byl nedostatek povolení k užívání, nikoliv estetická hlediska. Stejně tak nebyl prokázán politický cíl, jedná se jen o spekulace soudu, které vycházejí z vyjádření radního Svatopluka Bartíka vytrženého z kontextu vyostřené diskuse.

[9] Naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel spatřuje ve významném porušení procesních předpisů. Krajský soud stěžovateli vůbec nedoručil repliku žalobkyně ze dne 15. 3. 2017, která byla do spisu doručena až poté, kdy do něho nahlížel stěžovatelův zástupce. Tato 13tistránková replika přitom byla součástí argumentace krajského soudu v napadeném rozsudku. Soud tím narušil zásadu rovnosti zbraní. Argumentovala-li žalobkyně poněkud bulvárním způsobem ve vztahu k politickým konsekvencím, mohl stěžovatel reagovat poznatky o působení bývalého radního a zastupitele Ing. P. P. v dozorčí radě žalobkyně v rozhodném období.

[10] Porušení procesních předpisů se týká i dokazování před soudem, resp. neprovádění dokazování. Krajský soud při jednání vyzdvihl své rozhodnutí o nezákonnosti výzvy a na něm vystavěl své rozhodnutí o nezákonnosti odstranění staveb. Ústní jednání trvalo cca 12 minut, což vedlo k tomu, že délku trvání zásahu si začal s účastníky vyjasňovat až po přednesení závěrečných návrhů, slovy „*tak jak to tedy je?*“. V absenci dokazování hrálo významnou roli i nedoručení repliky, přičemž soud se spokojil s konstatováním, že vzájemná stanoviska jsou účastníkům známa. Iluziorní tak byla i veřejnost sporu, neboť přítomná veřejnost nemohla mít o podstatě sporu ani ponětí.

[11] Stěžovatel považuje za zmatečný postup krajského soudu, který usnesením ze dne 11. 4. 2017 vyloučil předmětný zásah z původní žaloby, aniž k tomu byl nějaký hmotně-právní či procesně-právní důvod. Následně pak činil dotaz na možnost spojení k návrhu žalobkyně, která jej však neučinila, načež soud při zamítnutí návrhu na přerušení/odročení jednání uvedl, že přece již dříve navrhoval spojení věcí. Krajský soud unesen mohutnou rétorikou žalobkyně si učinil na věc předem názor o nezbytnosti vyhovění žalobě a projednávání věci pak již nevěnoval potřebnou pozornost.

[12] Krajský soud se také nevypořádal se všemi námitkami a tvrzeními stěžovatele. Nijak nevyhodnotil absenci územního vztahu k předmětné komunikační ploše. Žalobkyně účelovým vedením sporu o nahrazení projevu vůle – souhlasu s uzavřením nájemní smlouvy dokázala dosáhnout přerušení stavebního řízení na dobu od roku 2010 do roku 2016. Žalobkyně také prostřednictvím dvou právních kanceláří podala dvě zásahové žaloby v krátkém časovém sledu. Veškerá porušení procesních předpisů považuje stěžovatel za porušení svého práva na spravedlivý proces.

[13] Stěžovatel uzavírá tím, že ctí nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. 21/96, o výkladu sporných ustanovení zákona. V daném případě však bylo vyhovění žalobě nezákonné v důsledku aplikace práva způsobem nerespektujícím jeho smysl a účel. Takový postup považuje stěžovatel za absurdní.

[14] Stěžovatel navrhuje projednání kasační stížnosti v ústním jednání a dále navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

II.2. Vyjádření žalobkyně ke kasační stížnosti

[15] Žalobkyně ve svých replikách tvrdí, že kasační stížnost se zcela míjí s kasačními důvody, které předpokládá § 103 odst. 1 písm. a) – e) s. ř. s. a zejména směřuje jen proti důvodům napadeného rozsudku. Uplatňuje také skutečnosti v řízení dříve neuplatněné, aniž by stěžovateli v jejich uplatnění cokoliv bránilo, což znamená, že jde o kasační stížnost nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel v podstatě jen popisuje, proč není spokojen s rozsudkem, aniž by uvedl, v čem spatřuje přípustnost a důvodnost své kasační stížnosti. Výchovné působení rozsudku není jeho vadou, naopak plyne z podstaty správního soudnictví jako ochrany před úkony veřejné správy. V daném případě měl soud dána jasná pravidla pro své rozhodnutí v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2014, č. j. 5 As 88/2013 – 60, ve svém rozsudku ze dne 16. 9. 2013, č. j. 31 A 96/2012 – 49, a v rozhodnutí odboru dopravy Magistrátu města Brna ze dne 1. 7. 2014, sp. zn. 5400/OD/MBB/286282/2012-Ro-/21/. Nahlížení na věc prostřednictvím stavebního zákona nemohlo vést k nesprávným právním závěrům. Město Brno a jeho orgány skutečně dlouhodobě usilovaly o odstranění předmětných nemovitostí, přičemž politický podtext lze ponechat stranou. Krajský soud nic neporušil tím, že stěžovateli nezaslal repliku žalobkyně, stěžovatel měl kdykoliv možnost nahlédnout do spisu a střežit si svá práva. Krátkost jednání soudu ve správním soudnictví není neobvyklá a stěžovatel měl dostatek času se na jednání soudu připravit. Žalobkyně neakceptuje ani stěžovatelovy výhrady vůči postupu soudu, např. námitka o absenci nájemního vztahu spadá do práva občanského a počet a obsah žalobkyní podaných žalob je nerozhodná.

[16] Žalobkyně ke stěžovatelovu tvrzení o postavení speciálního silničního správního řádu namítá, že se tak snaží vytvořit dojem samostatného, od ostatních separovaného řízení, což je dokladem neznalosti rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 88/2013 – 60. Nelze předstírat neexistenci ostatních řízení majících na postup správního orgánu vliv a učinit úkon, který má pro žalobkyni nevratný dopad. Nelze srovnávat nezbytnost zásahu proti překážce na pozemní komunikaci se zásahem o víkendu likvidujícím dočasné stavby dva měsíce po úmrtí tehdejšího majitele, a to za asistence silových složek. Byla-li tržnice překážkou na pozemní komunikaci, nelze jinak označit ani lavičky s vodními prvky. Žalobkyně dále poukazuje na své žalobní námitky a důkazy soudu předložené. Stěžovatel zcela odhlíží od skutečnosti, že se jednalo o řádně povolenou a zkolaudovanou stavbu, přičemž dosud ani nebylo skončeno dědické řízení po jejím předsedovi představenstva. Úřad několik let vyčkával tohoto úmrtí, což je dalším dokladem jeho zvůle projevené bezprostředností zásahu. Zásahem stěžovatele tak došlo i ke zničení předmětu dědictví. Žalobkyně z předmětných staveb vždy řádně hradila daň z nemovitostí, přičemž stěžovatel byl příjemcem této daně. Jen pro dokreslení žalobkyně konstatuje vedení několika majetkových sporů mezi účastníky. Podle jejího názoru stěžovatel zneužívá veřejné právo v neprospěch jednotlivce. Žalobkyně proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

II.3. Vyjádření stěžovatele k vyjádření žalobkyně

[17] Stěžovatel replikoval, že svou kasační stížnost považuje za přípustnou a dostatečně zdůvodněnou. Je přesvědčen, že nepřehlédl žádná předchozí soudní rozhodnutí týkající se tržnice Pohořelec ani relevantní judikaturu. Naopak žalobkyně přehlédla lhůtu k podání žaloby proti rozhodnutí o zařazení komunikace do sítě místních komunikací.

K argumentaci o nedostatku rozdílu mezi tržnicí a lavičkami s vodními prvky stěžovatel konstatuje, že obojí využití vyžaduje povolení a že není možné stavět argumentaci na politických vyjádřeních zastupitelů v tisku. Protestuje proti zneužití úmrtí předsedy představenstva žalobkyně, neboť za žalobkyni mohla jednat členka představenstva, která byla také správkyní dědictví. Hrazení daně z nemovitostí s povinností povolení zvláštního užívání veřejného prostranství nijak nesouvisí. Naopak má význam, že se žalobkyně brání úhradě za toto užívání vyhrožováním trestním odsouzením rozhodujících úředních osob. Tvrzení o snaze získat majetek žalobkyně stěžovatel považuje za lživé a pomlouvačné.

[18] Z vlastní iniciativy se k věci vyjádřil zástupce Veřejné ochránkyně práv předložením zprávy o vlastním šetření v této věci (ze dne 7. 3. 2018, č. j. KVOP-10926/2018), v níž dospěl k závěru o pochybení žalovaného, který provedl odstranění stánků v době neskončeného stavebního řízení o prodloužení doby trvání stavby. Tato zpráva byla do spisu rovněž založena žalobkyní.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

III.1. Podmínky projednání kasační stížnosti

[19] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil obsah a náležitosti kasační stížnosti z hlediska její přípustnosti, zejména s ohledem na výtky vznesené žalobkyní. Podle § 102 s. ř. s. je kasační stížnost opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví a je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Žalobkyně poukazuje na skutečnost, že žalovaný v podstatě napadá důvody rozsudku, případně, že uvádí důvody v předchozím řízení neuplatněné. To by skutečně obecně bylo důvodem nepřípustnosti kasační stížnosti podle § 104 odst. 2, 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud je však názoru, že podmínky tohoto ustanovení nebyly naplněny. Stěžovatel brojí proti výroku rozsudku, který je v jeho neprospěch. Zpochybnění zákonnosti výroku lze dosáhnout mj. právě tím, že stěžovatel vyvrátí důvody, o které krajský soud svůj rozsudek opřel. Stěžovatel také v řízení nebyl v pozici žalobce povinného snést žalobní důvody v zákonné lhůtě, nehledě na to, že až z odůvodnění rozsudku mohl zjistit v úplnosti podstatné argumenty, které měly vliv na rozhodnutí soudu. Kasační stížnost je tedy podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[20] Důvodnost kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Domáhal-li se stěžovatel nařízení jednání, neshledal k tomu Nejvyšší správní soud důvody, neboť pro své rozhodnutí nepotřeboval provádět důkazy a neshledal pro to ani jiný důvod (§ 109 odst. 2 věty první s. ř. s.).

III.2. Posouzení důvodnosti kasačních námitek

III.2.a) Námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku a vad řízení před soudem

[21] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil rozsudek krajského soudu z hlediska namítané nepřezkoumatelnosti, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 – 71). K nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů i rozhodnutí správních orgánů je Nejvyšší správní soud dokonce povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Při posuzování nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu) i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, a další).

[22] Stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřuje v tom, že nebyly vypořádány jeho námitky a vyjádření. Krajský soud je povinen posoudit věc z hlediska žalobních námitek, přičemž je pro něj rozhodující skutkový stav v době tvrzeného zásahu (§ 87 s. ř. s.). Žalovaný logicky v řízení uplatňuje argumenty, které žalobní tvrzení vyvracejí. Není ale povinností soudu, aby podrobně vypořádával veškerá tvrzení stran; podstatné je, aby rozhodnou argumentaci vzal v úvahu, a aby v odůvodnění rozsudku uvedl veškeré skutečnosti, které byly podstatné pro jeho rozhodnutí. Z tohoto pohledu je odůvodnění napadeného rozsudku dostatečné a rozsudek proto není nepřezkoumatelný.

[23] Stěžovatel brojí proti tomu, že krajský soud své rozhodnutí opřel o politická vyjádření, která měla být v pozadí nezákonného zásahu. Odůvodnění rozsudku by mělo obsahovat úvahy o skutkových a právních okolnostech podstatných pro výrok (§ 157 odst. 2 o. s. ř. za použití § 64 s. ř. s.). V daném případě krajský soud zjištěné skutkové okolnosti vyhodnotil ve vztahu k rozhodným právním předpisům. Jeho vyjádření k možnému politickému pozadí a politickým proklamacím ovšem nebylo vhodné za situace, kdy nelze prokázat, že by stěžovatel postupoval pod jejich vlivem bez ohledu na znění zákona. Ostatně také proto tato část odůvodnění vyvolala podobně podloženou reakci stěžovatele. Stěžovatelem napadené vyjádření soudu k možnému politickému pozadí, stejně jako úvahy soudu vyjadřující jeho postoj k provedenému zásahu, nejsou důvodem, pro který by bylo možno napadený rozsudek zrušit. Celkově je totiž odůvodnění rozsudku dostatečnou oporou jeho výroku a nečiní napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

[24] Stěžovatel naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spatřuje i ve vadách v procesním postupu soudu. Předně se domnívá, že krajský soud neměl vyloučit k samostatnému projednání část žaloby, tedy projednávat samostatně výzvu k odstranění staveb a samotné odstranění staveb. Ustanovení § 39 odst. 2 s. ř. s. soudu takovou možnost dává a jeho úvaha je vedena pouze nemožností či jen nevhodností společného projednání. V daném případě žalobkyně sama považovala oba žalované zásahy za samostatné a využil-li krajský soud této procesní možnosti, nelze jeho postup považovat za nezákonný a za důvod ke zrušení napadeného rozsudku; ostatně stěžovatel ani nekonkretizuje, jak byl tímto procesním postupem zkrácen na svých právech.

[25] Pokud jde o průběh soudního jednání, je ze zvukového záznamu zřejmé, že jednání před vynesením rozsudku trvalo cca 18 minut. Za situace, kdy soud přednesl skutečnosti zřejmé ze spisu a kdy zástupci obou účastníků řízení poukazovali na svá písemná vyjádření či na vyjádření v předcházejícím jednání o žalobě podané proti výzvě k odstranění staveb, nelze shledat, že by byli ve svých procesních právech zkráceni. Stěžovatelem označený dotaz směřující k vyjasnění skutkového stavu při jednání skutečně zazněl, nicméně soud si tím pouze upřesňoval datum zásahu nejevící se mu v té chvíli jednoznačně. I po tomto dotazu měli oba účastníci možnost doplnit svůj závěrečný návrh, pokud by upřesnění mělo pro jejich argumentaci význam. Přítomnost veřejnosti, ač je zajištěním práva na veřejnost jednání, neznamená, že je povinností soudu vést jednání tak, aby veřejnost pronikla do podstaty sporu, pokud účastníci soudu známé skutečnosti nepovažují za nutné při jednání podrobně prezentovat. V této souvislosti stěžovatel soudu vytýká i nedostatečné dokazování. V kasační stížnosti ovšem neuvádí, jaké důkazy byly v řízení navrhovány, a který z nich byl soudem nedůvodně opomenut. V tom je kasační námitka natolik nekonkrétní, že ji nelze hodnotit. Stěžovatel za vadu řízení považuje i nepřeposlání repliky žalobkyně podané k jeho vyjádření v době, kdy se s ní nemohl seznámit v rámci nahlížení do spisu. Ze záznamu jednání je zřejmé, že stěžovatelův zástupce po poukazu soudu na tuto repliku přisvědčil tomu, že je mu známa z předchozího jednání, a na její obsah nereagoval. Za takové situace nelze z postupu soudu dovodit procesní újmu stěžovatele.

III.2.b) Námitka nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky

[26] Stěžovatel namítá nesprávnost právního názoru krajského soudu, který se navíc odchyluje od právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem v rozsudku sp. zn. 6 As 311/2016. Stěžovatel poukazuje na neexistenci povolení příslušného silničního správního úřadu nezbytného podle § 25 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, které bylo důvodem, proč bylo provedeno odstranění sporných staveb.

[27] Krajský soud po ověření podmínek věcného projednání žaloby poukázal na související žalobu proti zásahu spočívajícímu ve vydání výzvy k odstranění sporných staveb. Výslovně vycházel z rozsudku vydaného o tamní žalobě (sp. zn. 31 A 2/2017), a to úplným převzetím jeho argumentace do bodů [25] – [54] odůvodnění rozsudku v této věci. V bodě [55] je pak jen konstatováno, že je-li zde skutkový a právní stav stejný jako v tamní věci, musel být jako nezákonný vyhodnocen i tento druhý zásah. Samotná skutečnost, že odůvodnění bylo v hodnotící části zcela „přetaženo“ ze souvisejícího rozsudku, sama o sobě jeho nezákonnost nezpůsobuje. V řízení o první žalobě byla posuzována zákonnost zásahu spočívajícího ve výzvě k odstranění sporných staveb, v této druhé věci pak zákonnost zásahu spočívajícího v odstranění těchto staveb. Skutkové okolnosti i právní rámec obou věcí byly stejné a zásahy na sebe za nezměněných okolností navazovaly. Souvislost těchto věcí a shoda ve skutkovém stavu i rozhodné právní úpravě však v sobě nese důsledek, že pokud je kasační argumentace obdobná, pak neobstojí-li v kasačním řízení první rozsudek, nemůže obstát ani druhý, nyní přezkoumávaný.

[28] Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 22. listopadu 2018, č. j. 1 As 452/2017 – 50, zrušil rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 25. 10. 2017, č. j. 31 A 2/2017 – 181 a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Vyslovil zde, že podle § 25 odst. 1 zákona o

pozemních komunikacích je pro užívání místních komunikací jiným než obvyklým způsobem nebo k jiným účelům, než pro které jsou určeny, třeba povolení příslušného silničního správního orgánu, přičemž komunikace užívané bez takového povolení musí vlastník věcí podle odst. 8 téhož ustanovení odstranit neprodleně po doručení výzvy tohoto úřadu. Dále vyslovil, že pro umístění stánků na pozemní komunikaci obecně nestačí samotné stavební povolení, nehledě na to, že doba jeho platnosti v daném případě uplynula. Dosud běžící řízení o dodatečnou legalizaci umístění stavby pak nemůže eliminovat skutečnost nedostatku povolení podle zákona o pozemních komunikacích. Nejvyšší správní soud se tam vypořádal i s odkazem na rozsudek tohoto soudu ze dne 10. 4. 2015, č. j. 5 As 88/2013 – 60, zdůrazněním odlišnosti staveb, a tedy i rozhodných skutkových okolností, jichž se toto řízení týkalo, a vyhodnotil i závěry sdělené zástupcem Veřejné ochránkyně práv (odst. [43] – [46], [53] rozsudku sp. zn. 1 As 452/2017). K bližším důvodům, pro které Nejvyšší správní soud předchozí rozhodnutí krajského soudu zrušil, srovnej označený rozsudek č. j. 1 As 452/2017 – 50, odst. [47] – [49]. Nejvyšší správní soud nemá důvod se v této věci od právního názoru zaujatého v rozsudku sp. zn. 1 As 452/2017 odchýlit.

[29] I v této věci je proto třeba respektovat tam vyslovený závazný právní názor, že se krajský soud v dalším řízení musí zabývat splněním podmínek zákona o pozemních komunikacích, aniž by existenci povolení užívání pozemních komunikací presumoval ze stavebních rozhodnutí. Dále je třeba souhlasit s tím, že i v rámci posouzení důvodnosti žaloby proti nezákonnému zásahu spočívajícímu v odstranění předmětných dočasných staveb, může krajský soud vážit proporcionalitu zásahu veřejné moci ve vztahu k intenzitě zasažení do veřejných zájmů chráněných zákonem o pozemních komunikacích žalobkyní.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[30] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.), v němž je krajský soud vázán právním názorem zde vysloveným (odst. 4 téhož ustanovení).

[31] O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2018

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu